

Ειδικά θέματα Διδακτικής της Πληροφορικής

2η Εβδομάδα

Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Σπύρος Δουκάκης
sdoukakis@ionio.gr

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί
συστημάτων παροχής εκπαίδευσης

Δια βίου μάθηση

Οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου που αποσκοπούν στην απόκτηση ή την ανάπτυξη

- γνώσεων
- δεξιοτήτων και
- ικανοτήτων.

Δια βίου μάθηση

Οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου που συμβάλλουν στη

- διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας,
- επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη του ατόμου,
- κοινωνική συνοχή,
- ανάπτυξη της ικανότητας ενεργού συμμετοχής στα κοινά και
- κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Δια βίου μάθηση

Περιλαμβάνει:

- την τυπική εκπαίδευση
- τη μη τυπική εκπαίδευση και
- την άτυπη μάθηση

Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης

Το σύνολο των φορέων διά βίου μάθησης (φορείς διοίκησης και φορείς παροχής υπηρεσιών) συνιστούν το Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης.

Στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου ασκούνται βασικές λειτουργίες και υποστηρικτικές λειτουργίες.

Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης

Στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου ασκούνται **βασικές λειτουργίες**:

- αρχική επαγγελματική κατάρτιση
- συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση
- γενική εκπαίδευση ενηλίκων

σχετικές με την αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων.

Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης

Στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου ασκούνται **υποστηρικτικές λειτουργίες**:

- διερεύνηση αναγκών,
- συμβουλευτική – προσανατολισμός,
- πιστοποιήσεις εισροών και εκροών,
- αναγνώριση προσόντων,

σχετικές με την αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων

Οι συστημικές σχέσεις των φορέων του Δικτύου Δια Βίου Μάθησης αφορούν στην πληροφόρηση, ενημέρωση, αμφίδρομη επικοινωνία, διατύπωση γνώμης, διαβούλευση, συνεργασία, συντονισμό και σύνθεση προτάσεων.

Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης

Τα πρότυπα και τα μέσα για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης είναι κυρίως:

- το Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης
- τα πρότυπα και οι προδιαγραφές που αφορούν στις δομές, στα περιγράμματα, στα προγράμματα και στους εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων
- το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων
- τα μητρώα του Δικτύου
- τα έγγραφα του Ευρωδιαβατηρίου (Europass)
- τα μέσα διασφάλισης της ποιότητας
- τα κίνητρα διά βίου μάθησης
- το Πρόγραμμα Εφαρμογής
- οι προγραμματικές συμβάσεις διά βίου μάθησης

Επαγγελματικά Περιγράμματα

Πλαίσιο Προσόντων

- «Προσόν»: το επίσημο αποτέλεσμα, όπως πιστοποιητικό, δίπλωμα ή πτυχίο, μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης μάθησης, ύστερα από διαπίστωση από τον αρμόδιο φορέα ότι ένα άτομο έχει επιτύχει τα μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές
- «Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων»: το κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Αναφοράς, το οποίο συνδέει τα εθνικά συστήματα και πλαίσια επαγγελματικών προσόντων διαφορετικών χωρών. Περικλείει τη γενική εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και την ανώτατη εκπαίδευση. Διακρίνεται σε οκτώ (8) επίπεδα, τα οποία καλύπτουν όλο το φάσμα των επαγγελματικών προσόντων.
- «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων»: το πλαίσιο κατάταξης προσόντων με τη μορφή μαθησιακών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με ένα σύνολο κριτηρίων επίτευξης επιπέδων μάθησης, το οποίο στοχεύει στη συνένωση σε ενιαίο σύνολο και στον συντονισμό των εθνικών υποσυστημάτων προσόντων

Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

- «Μαθησιακά αποτελέσματα»: η περιγραφή όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος αναμένεται να γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο αυτή έχει υλοποιηθεί.
- Τα μαθησιακά αποτελέσματα ορίζονται υπό μορφή
 - γνώσεων,
 - δεξιοτήτων και
 - Ικανοτήτων.

Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

- «Γνώσεις»: το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της μάθησης. Οι γνώσεις είναι το σώμα αντικειμενικών στοιχείων, αρχών, θεωριών και πρακτικών που σχετίζονται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Στο πλαίσιο, οι γνώσεις περιγράφονται ως θεωρητικές ή αντικειμενικές.
- «Δεξιότητες»: οι ικανότητες εφαρμογής γνώσεων και αξιοποίησης τεχνογνωσίας για την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Στο πλαίσιο, οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές, οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης, ή πρακτικές, οι οποίες αφορούν στη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων.
- «Ικανότητες»: η αποδεδειγμένη επάρκεια στη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή δυνατοτήτων σε περιστάσεις εργασίας ή σπουδής και στην επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο, η ικανότητα περιγράφεται με όρους αυτονομίας και υπευθυνότητας, δηλαδή η ικανότητα του εκπαιδευομένου να εφαρμόζει γνώσεις και δεξιότητες αυτόνομα και με υπευθυνότητα

Επίπεδα

- «Επίπεδο»: πρόκειται για ένα δομικό στοιχείο του πλαισίου προσόντων. Αποτελεί τμήμα μίας σειράς διαδοχικών σταδίων και περιγράφεται με τα μαθησιακά αποτελέσματα που απαιτούνται για την κτήση ενός προσόντος που κατατάσσεται στο συγκεκριμένο επίπεδο.
- Τα 8 επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των προσόντων από την πρωτοβάθμια έως την ανώτατη εκπαίδευση. Κάθε επίπεδο περιλαμβάνει ένα σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που καθορίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα. Τα μαθησιακά αποτελέσματα συγκροτούν τα προσόντα του αντίστοιχου επιπέδου.

Επίπεδα

Επίπεδο	Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες
1	Αποκτά βασικές γενικές γνώσεις που σχετίζονται με το εργασιακό του περιβάλλον που μπορούν να του χρησιμεύσουν και ως είσοδος σε διαδρομές διά βίου μάθησης.	Μπορεί να εφαρμόσει βασικές γνώσεις και να εκτελέσει ένα συγκεκριμένο εύρος απλών εργασιών. Διαθέτει βασικές και επαναλαμβανόμενες κοινωνικές δεξιότητες.	Μπορεί να επιτελέσει απλές και επαναλαμβανόμενες εργασίες εφαρμόζοντας βασικές γνώσεις και δεξιότητες υπό άμεση επίβλεψη σε δομημένο πλαίσιο.
2	Αποκτά βασικές γενικές γνώσεις που σχετίζονται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής που του επιτρέπουν να αντιλαμβάνεται τις διαδικασίες εφαρμογής βασικών καθηκόντων και οδηγιών	Μπορεί να εφαρμόσει βασικές γνώσεις και να εκτελέσει ένα εύρος σύνθετων εργασιών σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες.	Μπορεί να επιτελέσει εργασίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής υπό περιορισμένη επίβλεψη ή/και με κάποια αυτονομία σε δομημένο πλαίσιο.
3	Αποκτά βασικές γενικές γνώσεις που του επιτρέπουν να κατανοεί τη σχέση της θεωρητικής γνώσης και πληροφορίας με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Κατανοεί τα στοιχεία και τις διαδικασίες εφαρμογής σύνθετων καθηκόντων και οδηγιών.	Μπορεί να επιδείξει εύρος ανεπτυγμένων γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων στην επιτυχή εκτέλεση σύνθετων καθηκόντων τόσο σε οικεία όσο και σε μη οικεία πλαίσια. Διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες και δυνατότητες επίλυσης προβλημάτων μέσω της επιλογής και εφαρμογής βασικών μεθόδων, εργαλείων, υλικών και πληροφοριών.	Μπορεί να επιτελέσει αυτόνομα εργασίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής. Έχει τη δυνατότητα να προσαρμόζει τη συμπεριφορά του ανάλογα με τις ανάγκες επίλυσης προβλημάτων. Παίρνει πρωτοβουλίες σε καθορισμένα πεδία εργασίας ή σπουδής και εποπτεύεται σε περιπτώσεις ανάγκης εφαρμογής διαδικασιών έλεγχου ποιότητας.

Επίπεδα

Επίπεδο	Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες
4	Αποκτά ευρύ φάσμα θεωρητικών γνώσεων και ανάλυσης πληροφοριών που του επιτρέπουν να κατανοεί το πεδίο εργασίας ή σπουδής και να εφαρμόζει στοιχεία και διαδικασίες σε ένα γενικό πλαίσιο.	Μπορεί να χρησιμοποιήσει με ευχέρεια τις γνώσεις και την ικανότητα να εφαρμόσει ένα φάσμα τεχνικών και εξειδικευμένων δεξιοτήτων σε πεδίο εργασίας ή σπουδής. Διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες σε επίπεδο θεωρητικής και τεχνικής πληροφόρησης και βρίσκει λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής.	Μπορεί να επιτελέσει αυτόνομα ποιοτικά και ποσοτικά εργασίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής που απαιτεί επαγγελματική επάρκεια. Έχει τη δυνατότητα να επιβλέπει την ποιότητα και ποσότητα της εργασίας άλλων ατόμων με υπευθυνότητα και αυτονομία. Επιδεικνύει αυξημένο επίπεδο βασικών ικανοτήτων που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για σπουδές ανώτατης εκπαίδευσης.
5	Διαθέτει ευρείες, εξειδικευμένες, αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής και έχει επίγνωση των ορίων των γνώσεων αυτών.	Κατέχει ευρύ φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων σε αφηρημένα προβλήματα.	Μπορεί να διαχειρίζεται και να επιβλέπει στο πλαίσιο συγκεκριμένης εργασίας ή διαδικασίας μάθησης, όπου μπορεί να συμβαίνουν και απρόβλεπτες αλλαγές. Μπορεί να αναθεωρεί και να αναπτύσσει τόσο την προσωπική του απόδοση όσο και άλλων ατόμων.
6	Διαθέτει προχωρημένες γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών.	Κατέχει προχωρημένες δεξιότητες και έχει τη δυνατότητα να αποδείξει την απαιτούμενη δεξιοτεχνία και καινοτομία για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων σε εξειδικευμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής.	Μπορεί να διαχειρίζεται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής. Αναλαμβάνει την ευθύνη για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων.

Επίπεδα

Επίπεδο	Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες
7	Διαθέτει πολύ εξειδικευμένες γνώσεις, μερικές από τις οποίες είναι γνώσεις αιχμής σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής και που αποτελούν τη βάση για πρωτότυπη σκέψη. Διαθέτει κριτική επίγνωση των ζητημάτων γνώσης σε ένα πεδίο και στη διασύνδεσή του με διαφορετικά πεδία.	Κατέχει εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες απαιτούνται στην έρευνα ή/και στην καινοτομία προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις και διαδικασίες και να ενσωματωθούν γνώσεις από διαφορετικά πεδία.	Μπορεί να διαχειρίζεται και να μετασχηματίζει περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής που είναι σύνθετα, απρόβλεπτα και απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις. Αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνεισφορά στις επαγγελματικές γνώσεις και πρακτικές ή/και για την αξιολόγηση της στρατηγικής απόδοσης ομάδων.
8	Διαθέτει γνώσεις στα πλέον προχωρημένα όρια ενός πεδίου εργασίας ή σπουδής και στη διασύνδεσή του με άλλα πεδία.	Κατέχει πλέον προχωρημένες και εξειδικευμένες δεξιότητες και τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και της αξιολόγησης, που απαιτούνται για την επίλυση κρίσιμων προβλημάτων στην έρευνα τη διεύρυνση και τον επαναπροσδιορισμό των υφιστάμενων γνώσεων ή της υφιστάμενης επαγγελματικής πρακτικής.	Επιδεικνύει ουσιαστικό κύρος, καινοτομία, αυτονομία, επιστημονική και επαγγελματική ακεραιότητα και σταθερή προσήλωση στη διαμόρφωση νέων ιδεών ή διαδικασιών στην πρωτοπορία πλαισίων εργασίας ή σπουδής, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας.

Επίπεδα κατάταξης

Τύποι Προσόντων

	Επίπεδο	Τίτλος
	1	Απολυτήριο ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
	2	Απολυτήριο ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
	3	Πτυχίο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΠΙΠΕΔΟΥ 3 (ΣΕΚ)
	3	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 1 – ΙΕΚ (προσόντα αυτού του τύπου δεν χορηγούνται πλέον)
	4	Πτυχίο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ (ΕΠΑ.Σ.)
	4	Απολυτήριο ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
	4	Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.)
	4	Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας – ΕΠΑ.Λ.
	5	Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Επιπέδου 5 (ΕΠΑ.Λ.-Τάξη Μαθητείας)
	5	Δίπλωμα ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΠΙΠΕΔΟΥ 5 – Ι.Ε.Κ.
	5	Δίπλωμα ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΕΤΑΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ – Ι.Ε.Κ. (προσόντα αυτού του τύπου δεν χορηγούνται πλέον)
	5	Δίπλωμα / Πτυχίο ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
	6	Πτυχίο / Δίπλωμα ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
	7	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
	8	Διδακτορικό Δίπλωμα

Διάκριση εννοιών Πληροφορικής και ΤΠΕ

Δραστηριότητα 3

Προσδιορίστε διαφορές μεταξύ των δύο όρων

ΤΠΕ - ICT

- ICT (Information and Communication Technologies) σχετικά με την εκπαίδευση
ή
- Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
- Εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων για την υποστήριξη της διδασκαλίας και της μάθησης